

mv

Museum Vekemans

Waschen & Strijken • Brabant Goedgemutst

Eén museum, twee gezichten!

Jaarverslag 2022

JAARVERSLAG 2022

Stichting MUSEUM VEKEMANS

Eén museum, twee gezichten

Voor u ligt het jaarverslag 2022 van Stichting Museum Vekemans. In ons vorig jaarverslag konden we al vaststellen dat de situatie rondom het corona virus aanmerkelijk was verbeterd, maar dat we nog niet verlost waren van alle gevolgen ervan. De musea waren wel helemaal geopend, maar het publiek wist de weg terug nog niet te vinden. Dat geldt nog steeds, hoewel het bezoek weer aantrekt. Mondjesmaat komen er weer wat meer individuele bezoekers en ook de belangstelling voor groepsrondleidingen neemt toe. Niettemin blijft het weer binnenhalen van bezoekers een belangrijk onderwerp van aandacht.

Bezoek- en postadres:

Stationsstraat 39
5281 GA Boxtel

Mailadres: info@museumvekemans.nl

Telefoon: 0411-671 884

Bij geen gehoor: 06-53247007

Website: www.museumvekemans.nl

Bankrekeningnummer: NL 58 RABO 0108 8562 91

Inhoudsopgave jaarverslag 2022 van Museum Vekemans

Inleiding	2
Juridische status	4
Medewerkers	4
Doelstelling en beleidsplan van Museum Vekemans	6
Activiteiten	7
Nieuwe aanwinsten	10
Nieuwe activiteiten	14
Financiën	15
Tot slot	16
Balans	17
Staat van baten en lasten	18

Dit jaarverslag is uitgebracht in juni 2023.

JURIDISCHE STATUS

Museumregistratie

Museum Vekemans is een 'geregistreerd museum'. Sinds mei 2011 is ons museum opgenomen in het Nederlands Museumregister. Hierdoor zijn we formeel erkend als geregistreerd museum.

Toekenning ANBI status

Museum Vekemans is erkend als culturele instelling met ANBI-status. Voor donateurs van het Museum Vekemans betekent dit een extra giftenaftrek voor de inkomstenbelasting.

Deze status vraagt een aantal verplichtingen zoals het publiceren van ons RSIN (Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer).

Dit nummer is 850142453.

Het museum is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 51722631. De statutaire naam van de instelling is: Stichting Museum Vekemans

Bestuur Stichting Museum Vekemans:

B.J.W.M. Vekemans voorzitter

J.J.A. Geerts, vicevoorzitter

M.J.U.M. Wentholt, secretaris

A.J. van den Donk penningmeester

MEDEWERKERS

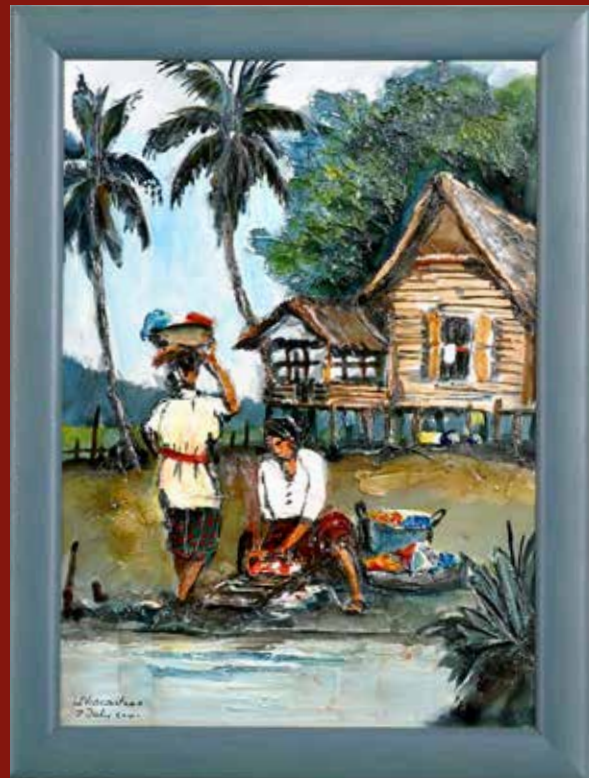
Het museum heeft geen betaalde medewerkers, maar drijft volledig op de inzet van 15 actieve vrijwilligers. Bestuur en medewerkers verrichten hun werkzaamheden op vrijwillige basis en zien af van enige vergoeding daarvoor.

De vrijwilligers zijn zeer trouw aan ons museum en er is weinig verloop. En wanneer iemand om redenen afscheid neemt, slagen we er gelukkig nog steeds in om nieuwe mensen aan te trekken.

Soms moeten we definitief afscheid nemen van iemand. Dat was het geval toen op 2 februari Huub van den Bosch overleed. Hoewel het in 2022 gebeurde, hebben we er ons vorig jaarverslag al uitgebreid bij stil gestaan. Huub was een medewerker van het eerste uur. Met zijn deskundigheid leverde hij een grote bijdrage aan de inrichting van de tentoonstelling van Wasch en Strijk en later ook met het inrichten van de collectie Brabant Goedgemutst. Deze collectie, die we hadden overgenomen van zijn vrouw Ans van den Bosch - van Dillen, was dankzij Huub ook uitgebreid gedocumenteerd.

mv

350 jaar
geschiedenis
binnen
handbereik

We hebben het al meermaals vermeld, maar veel van het werk dat door de vrijwilligers wordt verricht is niet (direct) zichtbaar. Een treffend voorbeeld daarvan is de documentatie en registratie van alle objecten, waar ons museum over beschikt. We zijn een erkend museum en één van de eisen, die daaraan gesteld worden, is dat de gehele inventaris van het museum in een officieel systeem is geregistreerd. Voorheen gebruikten we daarvoor Adlib, maar omdat dit systeem minder geschikt is voor kleinere musea, hebben wij enige tijd terug besloten over te stappen op Memorix Maior, dat is ontwikkeld door Erfgoed Brabant.

Het overbrengen van alle informatie van Adlib naar Memorix Maior is een immense klus geweest. Ruim 6500 items zijn gefotografeerd en geregistreerd en het afgelopen jaar zijn deze werkzaamheden afgerond. We hebben hem in dit verband al eerder genoemd, maar het mag zeker nogmaals gezegd worden, dat deze overgang vooral dankzij Wim van Paassen nu gerealiseerd is.

Overigens vraagt het bijwerken en bijhouden van het registratiesysteem niet alleen veel tijd, maar zeker ook een grote specifieke deskundigheid. Het feit dat alleen Wim over deze deskundigheid beschikt, maakt ons kwetsbaar. Het is dus zaak dat we snel iemand vinden, die bereid is zich deze deskundigheid eigen te maken en Wim te assisteren en bij diens afwezigheid te vervangen.

Bij al die inzet van de vrijwilligers is een beloning natuurlijk zeer op haar plaats. Die was dit jaar in de vorm van een uitje op 14 mei voor de medewerkers en hun aanhang. We begonnen met een bezoek aan Ambachtelijk Museum Strobel in Nijnsel, waar we uitgebreid werden geïnformeerd door de trotse "voorman", Bert Verbakel. 's-Middags speelden we een uitermate spannende kegelwedstrijd in de Vresselse Hut en 's avonds mocht Tom Wentholt de 1e prijs hiervan in ontvangst nemen. Dat gebeurde tijdens een etentje dat een zeer geslaagde dag afsloot.

DOELSTELLING EN BELEIDSPAN VAN MUSEUM VEKEMANS

Het beheren, tentoonstellen, doen van wetenschappelijk onderzoek en in bruikleen geven van de collecties van Museum Vekemans en voorts al wat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

In het strategisch beleid is de naleving van de Museumnorm en daaruit resulterende museumregistratie als onderdeel van de missie opgenomen.

ACTIVITEITEN

Wij vertellen het elk jaar, maar het is ook belangrijk. Hoewel de groep beperkt is van omvang, slagen onze vrijwilligers er met hun inzet in om het museum op een geweldige manier te presenteren.

In de inleiding merkten we al op, dat de corona crisis weliswaar achter de rug is, maar dat de gevolgen nog altijd merkbaar zijn. Het publiek weet nog altijd niet helemaal de weg naar ons museum te vinden. We kwamen dus niet echt toe aan een van de belangrijkste taken: het ontvangen en informeren van publiek.

Naast het ontvangen van publiek, individueel of in groepsverband veelal met een rondleiding, blijft de focus ook gericht op educatie. In het kader van het project "Jet en Jan jong in 1910" krijgen leerlingen van groep 5 van de basisscholen in het museum beeldend en praktisch inzicht in het leven van hun verre voorouders. Gelukkig zien we hier wel weer een herstel van de belangstelling. Niet alleen kregen we weer aanmeldingen van de basisscholen uit Boxtel, maar ook scholen van buiten meldden zich aan. Zo bracht basisschool de Lichtstroom uit Vught ons een bezoek met een groep van ongeveer 70 kinderen. Maar zeker ook de basisschool uit Kesteren moet vermeld worden met

ongeveer 50 kinderen allemaal in kleding uit de jaren '30 - '40. In totaal konden 223 kinderen zo kennismaken met het leven van hun leeftijdgenoten van 150 jaar geleden. De toegenomen belangstelling kan nog niet geconstateerd worden bij een andere doelgroep, die wij graag zouden terugvoeren in de tijd namelijk de (dementerende) bejaarden. Dat zal ongetwijfeld te maken hebben met de problemen van de personele bezetting in de zorg.

Al met al konden wij een lichte stijging vaststellen van het aantal bezoekers ten opzichte van het jaar 2021 met een totaal van 1256 gasten, waaronder zoals gezegd 223 leerlingen en 159 personen met een museumkaart. Het houdt zagezegd nog niet over,

maar het lichte herstel geeft toch reden tot enig optimisme.

Maar met optimisme alleen komen we er natuurlijk niet. We zullen hard moeten werken om ons museum weer volop in beeld te krijgen. Met dat idee zijn wij vorig jaar ingegaan op het aanbod van RTL om in het programma "buitengewoon Nederland" het museum te presenteren. Op 25 oktober was de opnamedag en eind november is de film twee maal uitgezonden. Hoewel het een mooie presentatie was, kunnen we niet goed beoordelen hoeveel invloed dit gehad heeft op bezoekersaantallen.

In 2020 stierf Pater Hans de Visser (OFM CAP.). Hij was vanaf 2005 pastor-assistent in Boxtel, de plaats van zijn voorouders, maar hij was ook in andere opzichten een betrokken burger. Zijn grootste passie was geschiedenis en heemkunde, wat resulteerde in een boek over de historie van Boxtel en ander publicaties. Hoewel hij geen directe medewerker was van het museum, hebben we Pater de Visser regelmatig mogen benaderen om advies. Vorig jaar kregen wij zijn monnikspij met koord geschonken en vanwege zijn belang voor Boxtel en ons museum hebben we hem opgenomen in de collectie "Boxtels volkske".

Een belangrijk onderdeel van het museum wordt gevormd door de bibliotheek. Die was vanwege gebrek aan menskracht een ondergeschoven kindje gebleven, totdat Wim Driessen zich als vrijwilliger meldde. Door zijn ziekte en overlijden kon hij zijn werkzaamheden helaas niet afmaken en kwam het werk stil te liggen. Maar het afgelopen jaar hebben Jos Geerts en Tom Wentholt de draad weer opgepakt en inmiddels zijn de naslagwerken allemaal gedocumenteerd en gearhiveerd.

Omdat onze website enigszins gedateerd was en ook niet meer helemaal aansloot bij de ontwikkelingen van hard- en software, hebben we besloten een nieuwe website te laten bouwen. Die is op 1 februari 2023 "in de lucht gegaan". Met deze aan de laatste ontwikkelingen aangepaste website kunnen we meer en uitgebreider informatie verstrekken. Wij nodigen u graag uit voor een bezoek eraan (www.museumvekemans.nl).

Een punt van zorg en aandacht blijft het behoud van de collecties. Met Dr. Gerard Rooijackers als adviseur hebben we daarvoor eerder al een traject uitgezet. In dat kader is onder andere een 3D presentatie gemaakt, waarmee we derde-partijen kunnen benaderen. Een ander onderdeel daarvan is het inrichten van een kenniscentrum "Brabantse Hoofdtoeien". Een vooralsnog onderbelicht onderdeel van de collectie Brabant Goedgemutst is de primaire documentatie met betrekking tot de Noord-Brabantse streekdrachten. Zo beschikt het museum over een rijk archief met foto's, beschrijvingen en unieke audio-opnamen van interviews uit de jaren zeventig en tachtig van de twintigste eeuw met oude mutsenmaaksters. Dit materiaal is van groot cultuurhistorisch belang, immers niet elders bewaard. Het biedt tevens een vrouwelijk perspectief op het verleden dat zozeer door mannen wordt gedomineerd. Deze context-informatie, die veelal rechtstreeks aan stukken in de collectie is te relateren,

is kwetsbaar. Ze dient niet alleen professioneel te worden opgeborgen, maar ook te worden ontsloten. Het meeste materiaal is inmiddels al wel gedigitaliseerd. Het verder inrichten en beter toegankelijk maken voor het publiek van onze documentatieruimte behoort ook tot het project. Aan de hand van de documentatie wil het museum, naast de presentatie van materieel erfgoed, ook de immateriële aspecten van de collectie (het ambacht van de mutsenmaakster, de codes rond het dragen van de kleding enzovoort) documenteren en presenteren. De documentatie kan mogelijk als basis dienen om het mutsenmaken als immaterieel erfgoed op de Nationale Inventaris Immaterieel Erfgoed van Unesco te plaatsen.

Directe aanleiding tot dit besluit was de schenking van archiefstukken van mevrouw Ans van den Bosch – Van Dillen, waaronder een fraaie beschrijving van het herstel van een poffer. Met deze schenking sluit zij symbolisch haar actieve leven, gewijd aan de Brabantse mutsen en poffers af. Maar met dit afscheid van een autoriteit op het gebied van de Brabantse hoofdtooien, dreigt ook de kennis van dit belangrijke culturele erfgoed verloren te gaan. Die kennis ligt ook besloten in het archief, dat wij eerder hebben overgenomen van Ans en dat bestaat uit beschrijvingen en patronen van mutsen en poffers, maar ook uniek beeldmateriaal en audiomateriaal van gesprekken met oude poffermaaksters. In het kenniscentrum zal dit materiaal voor iedereen beschikbaar zijn, maar daarvoor zal het eerst geïnventariseerd, gedocumenteerd en gearchiveerd moeten worden. Daarvoor hebben we de hulp ingeroepen van de Reinwardt Academie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Behalve dat meer bekendheid voor ons museum wordt gerealiseerd, zorgt dit kenniscentrum ook voor een versterking en vergroot het de aantrekkelijkheid ervan voor een latere eventuele overname.

Mikhail Ivanovitch
Likahachev

NIEUWE AANWINSTEN

Als museum krijgen we regelmatig nieuwe objecten aangeboden. Hoewel onze ruimtelijke mogelijkheden beperkt zijn, zijn we blij met schenkingen, die een mooie aanvulling vormen op onze collecties.

De volgende schenkingen hebben wij in dank aanvaard:

- Zuid-Nederlandse wolwasschommel uit 1860. (schenking familie de Kindt uit Antwerpen)

- Doopkleed eind 1800. (schenking mevrouw Claassen-Rath)

- Bijzonder Friese antieke textiel, waaronder mutsjes, slofjes, muts dienstbode. (schenking mevrouw Teppema)

- poffer uit 1925 met muts en ondermuts, antieke doopjurk, slofjes en mutsje en diverse gouden sieraden zoals schuifketting met horloge, broche, kruisje en oorbellen. (schenking mevrouw Ans Verstappen uit Ravenstein)

- Diverse doopjurkjes

mv

Ons museum
heeft een culturele
ANBI-status

Don Clarke

EEN BIJZONDERE COLLECTIE: BLOEIPERIODE VAN DE AFFICHE

Op het hoogtepunt van de poster rage in het midden van de jaren 1890 waren posterwedstrijden voor het ontwerpen van affiches erg in de mode. De fabrikant van Bi-Borax een (was)poeder besloot een groot aantal kunstenaars uit te nodigen om een ontwerp voor een affiche te maken. Een prestigieuze jury zou acht afbeeldingen selecteren, die op een gigantische poster zouden worden afgedrukt en worden verspreid in Parijs en omgeving. De afbeeldingen werden ook afgedrukt in tijdschriften met de vraag om de mooiste poster te kiezen. Zo zou het publiek de winnaar kiezen.

De afbeeldingen waren voorzien van een grote hoofdletter (A tot en met H) en de tekst: Bi-Borax Oriëntal reinigt, zuivert en geneest. Onder andere Louis Pasteur heeft de waarde van Borax erkend. Het publiek heeft de poster met de letter F tot winnaar gekozen: "de met roet bevulde schoonsteenveger" van Charles Weisser.

Het afgelopen jaar zijn we er eindelijk in geslaagd om de collectie compleet te maken met de verwerving van de laatste twee posters. Het gaat hier om posters op papier van bijna 150 jaar oud. Onnodig om te zeggen dat het completeren van deze collectie een ware queeste was. Tussen de aankoop van de eerste poster en de verwerving van de achtste ligt een periode van 43 jaar.

Wij zijn trots op deze collectie en nodigen u graag uit de acht steendrukken in ons museum te komen bewonderen.

NIEUWE ACTIVITEITEN

De zorg over de continuïteit van onze collecties noemden we al eerder. Het daarvoor ingezette traject blijft een wezenlijk punt van aandacht. We gaan er van uit dat het kenniscentrum "Brabantse Hoofdtoeien" eind dit jaar geopend kan worden. Daar zal ook een publiciteits-campagne bij gevoerd worden. De aandacht die dat genereert moet ook voor een verdere groei van bezoekers aantallen zorgen.

De bouw van de nieuwe website is voltooid en deze is in februari gelanceerd. Dat biedt meer en betere mogelijkheden om ons museum te promoten, wat hopelijk leidt tot meer bezoek.

Als geregistreerd museum moeten we voldoen aan de museumnorm. Behalve dat dit een eis is, vinden wij het ook voor onszelf belangrijk, omdat het zorgt voor een kwaliteitsbewaking zowel ten aanzien van ons personeel, onze collecties en het publiek. Omdat de norm is aangepast aan recente ontwikkelingen, zullen we het komend jaar een nieuwe toetsing uitvoeren.

FINANCIËN

Ondersteuners van het Museum Vekemans zijn:

- Gemeente Boxtel
- Blanca Beheer/Bevek Vastgoed
- Kippenvel Ontwerp
- Infolio
- Prins Bernhard Cultuurfonds

Wij zijn onze sponsors uiteraard zeer dankbaar en deze steun is ook hard nodig. Want ondanks die hulp hebben we het afgelopen jaar met een negatief saldo moeten afsluiten. De oorzaak is vrij duidelijk. Tegenover het verlies van inkomsten als gevolg van de lagere bezoekersaantallen en rondleidingen staan flink hogere uitgaven als gevolg van de kostenstijgingen van de afgelopen jaren. Om die hogere uitgaven te bestrijden hebben we besloten de entree prijs te verhogen naar € 7,00 en ook de prijzen van de consumpties enigszins aan te passen. Zowel de entree als de prijzen van de consumpties blijven daarbij op een zeer acceptabel niveau. Met deze maatregelen en het aantrekken van meer bezoekers hopen we het tij te keren.

Gemeente Boxtel

Blanca Beheer/
Bevek Vastgoed

Kippenvel Ontwerp

Infolio

Prins Bernhard
Cultuurfonds

TOT SLOT

Het afgelopen jaar gaf nog steeds weinig reden tot juichen, al zijn er tekenen die reden geven voor een voorzichtig optimisme. En ondanks de problemen kunnen we met enige tevredenheid op het jaar terugkijken. Het bestuur wil degenen die dat mogelijk hebben gemaakt graag bedanken. Dat zijn natuurlijk onze vrijwilligers, maar ook degenen, die ons op zichtbare en onzichtbare manier helpen.

En we noemen met name het gemeentebestuur, dat ons jaarlijks met een flinke subsidie steunt, maar ook heeft laten blijken mee te willen denken in het proces dat moet leiden tot het zeker stellen van onze collecties. Wij beschouwen het met name als een erkenning van de waarde van ons museum voor de gemeenschap Boxtel en met genoegen stellen we vast, dat de relatie met de gemeente ook onder het nieuwe gemeentebestuur en de gewijzigde ambtelijke ondersteuning steeds beter wordt.

Dat constaterende en nu het erop lijkt, dat we de donkere tunnel definitief hebben verlaten, is er alle reden om met nieuw elan en vol vertrouwen het nieuwe jaar tegemoet te zien.

BALANS VAN STICHTING MUSEUM VEKEMANS

Balans per	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020	31-12-2019
VASTE ACTIVA				
Materiële activa				
Inventarissen	10.670	11.361	13.000	10.833
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa				
Boeken, folders e.d.	2.200	2.200	2.500	3.500
Transitoria	161	110	2.777	221
	<u>2.361</u>	<u>2.310</u>	<u>5.277</u>	<u>3.721</u>
Liquide middelen				
Banktegoed	4.580	7.703	2.781	7.570
Kas	0	170	138	107
	<u>4.580</u>	<u>7.873</u>	<u>2.919</u>	<u>7.677</u>
	<u>6.941</u>	<u>10.183</u>	<u>8.196</u>	<u>11.398</u>
Totaal Activa	17.611	21.544	21.196	22.231

PASSIVA				
Eigen vermogen	17.599	21.532	21.184	21.659
Schulden en overlopende activa	12	12	12	572
	<u>12</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	<u>572</u>
Totaal passiva	17.611	21.544	21.196	22.231

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020	Uitkomst 2019
BATEN				
Bijdragen	27.487	31.653	26.124	27.233
LASTEN				
Afschrijving op materiële vaste activa	4.621	4.990	4.846	5.176
Overige kosten				
Huisvestings- en kosten inventarisen	11.848	14.545	12.114	14.684
Kosten van documentatie	926	2.735	804	196
Kosten communicatie	6.953	1.325	1.903	2.848
Beheer en onderhoud collecties	2.395	4.084	3.146	636
Representatie / ontvangst bezoekers	1.232	970	685	1.198
Kosten onderzoek perspectief museum	0	1.061	--	--
Bijdragen en contributies e.d.	676	767	739	778
Algemene kosten	2.769	828	2.362	774
	26.799	26.315	21.753	21.114
	31.420	31.305	26.599	26.290
Exploitatieresultaat	-3.933	348	-475	943

Contact

Bezoekadres: Stationsstraat 39, 5281 GA Boxtel

Telefoon: 0411 - 671 884 en bij geen gehoor: 0411 - 672 300 of 06 - 5324 7007

Openingstijden: woensdag- en vrijdagmiddag van 13.00-17.00 uur en dagelijks voor groepen vanaf 8 personen op afspraak. Voor feestdagen zie website.

Email: info@museumvekemans.nl

www.museumvekemans.nl

